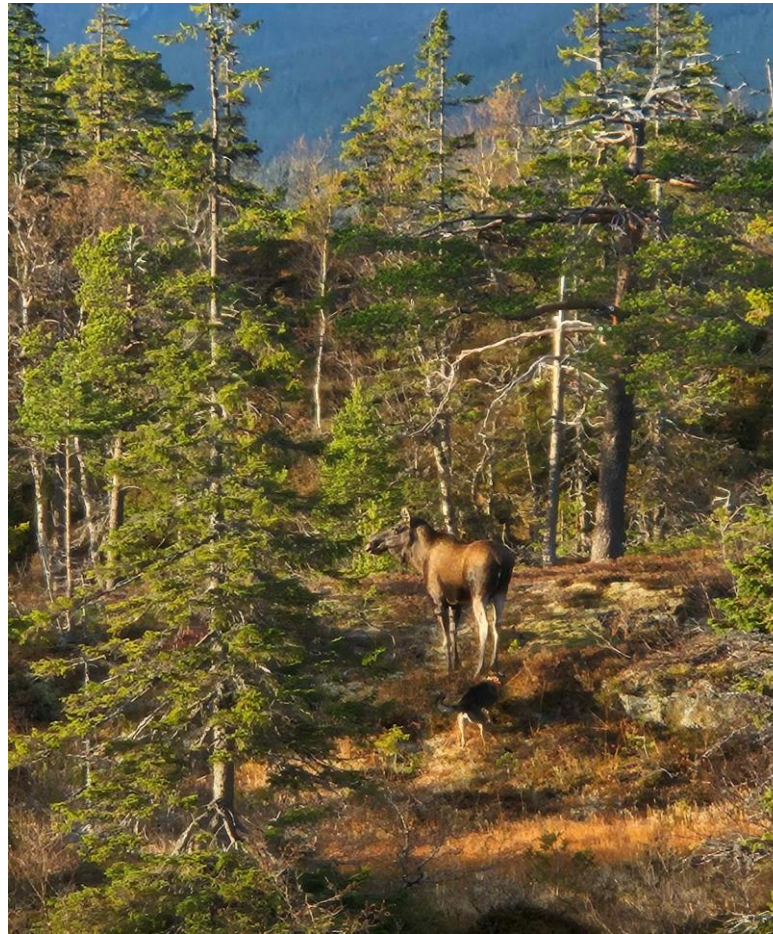

Bestandsplan for elg, hjort og rådyr - 2025 til 2029!

Grong Storvald hjortevilt

08:00Utarbeidet av: Grong Storvald hjortevilt, April 2025

Innhold

Bestandsplan for elg, hjort og rådyr!	4
1.0. Avtaleparter:	4
2.0. Bestandsplanperiode:	4
3.0. Bestandsplanområde:	4
4.0. Områdebeskrivelse:	5
5.0. Mål:	5
5.1. Nasjonale målsettinger:	5
5.2. Kommunens målsettinger:	6
5.2.1. Grong kommunes overordnede målsetting for hjorteviltforvaltningen er:	6
5.2.2. Generelle føringer:	6
5.2.3. Fellingsavgiftene følger til enhver tid DN's øvre fastsatte rammer.	7
5.2.4. Grong kommune skal bistå Grong storvald ved utarbeidelse av kart med jaktfelt og valdgrenser.	7
5.3. Storvaldets målsettinger - hovedmål:	7
5.3.1. Storvaldets delmål:	7
Begrunnelse for målsettingene:	7
Delmål 1:	9
Delmål 2:	9
6.0. Rapporteringsrutiner:	10
Før jakta	10
7.0. Bestandsdata for elg:	10

Grong Storvald hjortevilt

7.1. Fellingsstatistikk:	11
7.2. Vekter elg	12
8.0. Bestandsdata for hjort og rådyr:	15
8.1. Hjort.....	15
8.2. Rådyr.....	15
8.2.1. Avskyting av rådyr i Grong:	16
8.2.2. Irregulær avgang av rådyr:	16
8.2.3. Videre forvaltning av rådyr	18
8.2.4. Tildeling av rådyr.....	18
9.0. Status:.....	19
9.1 Elg:.....	19
9.1.1 Avskyting/felling:	19
9.1.2. Vektutvikling på kalv og 1 ½ årig elg felt i Grong:	19
9.1.3. Sett-elg:.....	19
9.1.4. Irregulær avgang:	20
9.1.5. Skog og beite:	20
9.2. Hjort og rådyr:	20
10.0. Tildeling og avskytningsplan:	22
10.1. Årlig ramme for tildeling i planperioden 2025-2029 fra Grong kommune:	23
10.2. Avskytingsplan for Grong storvald hjortevilt:	23
10.3. Begrunnelse for rammene for avskytingsplanen:	24
11.0. Tiltak i planperioden:	25
12.0. Revisjon/oppsigelse av bestandsplanen:	27
13.0. Søknad om godkjenning av bestandsplanen:.....	27

Grong Storvald hjortevilt

Bestandsplan for elg, hjort og rådyr!

1.0. Avtaleparter:

Kommune: Grong kommune

Vald: Grong storvald hjortevilt

2.0. Bestandsplanperiode:

Bestandsplanen er utarbeidet for perioden : 2025 - 2029

3.0. Bestandsplanområde:

Grong storvald hjortevilt består av følgende vald:

NR.	Navn, elgvald	Areal i daa.				Valdansvarlig
		Tot. Areal		Tell. Elgar.		
1.	Lillefjell- Geitingdal	195 113		60 372		Jonny Rosendal
2.	Namdal Bruk AS	236 198		196 060		Niklas Jansson
	Falmår*		62 784		47 523	Eva Kristin Grøndal
3.	Ulvig Kiær AS, Sandøldalen	190 068		116 174		Haakon Berglund
4.	Sagmo- Rosset	103 107		95 911		Elg Elstad
5.	Søndre Grong Storvald	183 542		130 217		Tor Jørgen Heggum
	Mediå-Ekkerseter **		65 000		56 200	Geir Espen Echer
	Gusli skog **		38 000		23 300	Roy Svarliaunet
	Seem, Formo, Heia **		57 000		45 430	Tor Jørgen Heggum
6.	Vestre Harran Utmarkslag	60382		57 855		Arne Olav Aune
7.	Vestre Grong Grunneierlag	88 001		75 458		Kjartan Sklett
8.	Jørum-Bjerken	25 539		14 993		Jan Ivar Valskrå
Sum	Grong Storvald Hjortevilt	1 081 950		747 041		
* Inngår i Namdal Bruk AS						
** Inngår i Søndre Grong Storvald						

Grong Storvald hjortevilt

Tabell 1. Arealregnskap for Grong storvaldhjortevilt. Nytt areal beregnet i 2025.

4.0. Områdebeskrivelse:

Grong storvald hjortevilt er arealmessig nesten identisk med Grong kommune, totalt drøyt 1000 km². Grong er en utpreget jord- og skogbrukskommune, som ligger på overgangen mellom midtre og indre Namdal i Nord-Trøndelag fylke. Landskapet preges av de to dalførene Namdalen og Sanddøldalen, med elvene Namsen og Sanddøla, som renner sammen i Grong (Mediå). Disse elvene har spilt en stor rolle i utformingen av landskap og jordsmonn.

Vegetasjonen er betinget av de geologiske og klimatiske forhold. Klimaet i Grong ligger på grensen mellom kystklima og innlandsklima, med relativt høy årsnedbør fordelt over mange nedbørsdøgn. Den frodigste skogsmarka finnes under den marine grense (165 m) og på de næringsrike kambro-silur-bergartene i Sanddøldalen. Over den marine grense har vi et mer variert jordsmonn, vekslende mellom morenemasser av ulik kvalitet, fjell og myr.

5.0. Mål:

5.1. Nasjonale målsettinger:

«Den nordiske høstingskulturen med sterk lokal medvirkning og forankring, gode jaktmuligheter og med kjøttressursen i fokus skal fortsatt være grunnpilaren i den framtidige forvaltningen av hjorteviltet. Strategiens visjon; ”Verdsatt lokalt, anerkjent globalt” symboliserer og understøtter dette” (sitat fra DN- rapport 8-2009: Strategi for forvaltning av hjortevilt).

I tillegg definerer strategien 5 konkrete mål:

1. Forvaltningen skal sikre livskraftige og sunne hjorteviltbestander, et rikt biologisk mangfold og naturens framtidige produksjon av varer og tjenester.
2. Forvaltningen skal ha bred samfunnsaksept og legitimitet.
3. Forvaltningen skal sikre samarbeid og samhandling mellom lokale, regionale og nasjonale aktører og med berørte sektorer.
4. Forvaltningen skal være basert på høy kompetanse på alle nivåer.
5. Forvaltningen skal stimulere til økt kvalitet og mangfold av opplevelser, tjenester og produkter.

Nedenfor gjentas de gamle nasjonale målsettingene vedrørende hjorteviltforvaltningen i Norge:

- ☒ Elgbestanden skal stabiliseres innenfor et nivå som til enhver tid vurderes som bærekraftig, både i forhold til bestandenes kvalitet og i forhold til virksomheten i andre samfunnssektorer.
- ☒ Elgbestanden skal ha en biologisk forsvarlig kjønns- og aldersstruktur og opprettholde sin naturlige genetiske variasjon.
- ☒ Elgbestanden skal ikke representere en trussel mot biologisk mangfold.

Grong Storvald hjortevilt

- ☑ Elgbestanden skal gi mest mulig stabil avkastning som grunnlag for en sunn økonomisk og rekreasjonsmessig utnytting.
- ☑ Forvaltningen av leveområdene gjennom annen arealbruk skal sikre elgens krav til kvalitet og både lokal og regional funksjonalitet i et langsiktig tidsperspektiv.
- ☑ Elgens helsetilstand skal opprettholdes på et høyt nivå.
- ☑ Det skal tilrettelegges for en effektiv beskatning av høy kvalitet, som både gir et godt tilbud av elgjakt til befolkningen og som minimaliserer konfliktene med andre brukere av jaktområdene.

De nasjonale målsettinger skal danne grunnlag for kommunens-, storvaldets- og valdenes målsettinger.

5.2. Kommunens målsettinger:

5.2.1. Grong kommunes overordnede målsetting for hjorteviltforvaltningen er:

- a) Livskraftige og sunne hjorteviltbestander av elg, hjort og rådyr på et bærekraftig nivå, både i forhold til beiteproduksjon, naturens mangfold og virksomhet i andre sektorer.
- b) Minimere andelen hjortevilt som blir påkjørt på vei og jernbane.
- c) Høyest mulig jaktutbytte i forhold til bestandenes størrelse.
- d) En rasjonell og funksjonell hjorteviltforvaltning i samarbeid med Grong storvald.
- e) Økt interkommunalt samarbeid for å få en mer enhetlig forståelse og målsetting for hjorteviltforvaltninga i elgens årsleveområder.
- f) Å organisere en kommunal ettersøksordning som kan bistå jaktlagene ved behov under ordinær jakt, for å øke oppklaringsprosenten ved ettersøk.

5.2.2. Generelle føringer:

- a) Grong Storvald skal rette seg etter Grong kommunes overordnede målsetting for hjorteviltforvaltningen jfr. hjorteviltforskrifta § 19.
- b) Det skal tilstrebes måloppnåelse av storvaldets egne fastsatte plankrav til avskytning og en enhetlig avskytningsplan for elg for alle valdene. Videreføring av eksisterende metodikk for å beregne kjønnsbalansen.
- c) Sette målsettinger for hjorte- og rådyr bestandene og jakta på disse innen storvaldet, og tildele hjort etter hvor den holder til i kommunen.
- d) Avskytningsplanen skal videre bygge på vurderinger omkring
 - Bestandens sunnhet, bestandssituasjon og utviklingstrender. Ha en biologisk optimal kjønnsfordeling, og registrere og følge med at vektutviklingen i elgbestanden er stabil.
 - Beitenes bæreevne og skogskader
 - Irregulær avgang. Komme frem til en fordelingsnøkkel som hensyntar den store andelen påkjørt elg, hvorav en del av elgen er trekkelg fra andre kommuner.
 - Rovdyr

Grong Storvald hjortevilt

- e) Grong storvalds bestandsplan for hjortevilt skal styrke mulighetene for samjakt og allmennhetens tilgang til utmarka i den tiden jakta pågår.
- f) Storvaldet skal levere oversikt over tildelinger, valdansvarlige og jakledere for alle jaktfelt i god tid før jakta.
- g) Storvaldet skal rapportere avskytingstall av alle hjorteviltartene og elgvekter til kommunen innen 2 uker etter jaktas slutt.
- h) Jaktledere/valdansvarlige for de enkelte jaktfelt skal levere Sett elg/hjort-skjema og elgkjever til kommunens ansvarlige innen 10 dager etter jaktas slutt.

5.2.3. Fellingsavgiftene følger til enhver tid DN's øvre fastsatte rammer.

5.2.4. Grong kommune skal bistå Grong storvald ved utarbeidelse av kart med jaktfelt og valdgrenser.

(Målsettinger og føringer ovenfor er sakset fra Formannskapsmøte den 7. februar 2013, sak 10/13).

5.3. Storvaldets målsettinger - hovedmål:

1. Etablere og stabilisere en elgstammen innenfor Grong storvald hjortevilts grenser (Grong kommune) som tåler et totalt årlig uttak (jakt + irregulær avgang) på mellom 200 og 250 dyr (minimum 150 dyr gjennom jakt). På sikt prøver man å øke antallet gjennom jakt og redusere antallet pga. irregulær avgang.
2. Videreføre en fleksibel elgforvaltning innen Grong Storvald hjortevilt (Grong kommune), med et visst rom for ulik statusbeskrivelse av elgstammen, målsetting med stammen og da nødvendigvis ulik avskytingspolitikk og avskytingsplan. Dette for at det enkelte elgvald skal føle at de får gjennomslag for sine meninger, ønsker og målsettinger i forvaltningen av elgen. Dog kan ikke ulikhetene bli for store.
3. Redusere irregulær avgang av elg, med hovedfokus på påkjørsler på jernbane og vei.

5.3.1. Storvaldets delmål:

- Jobbe for at rettighetshaverne i Grong skal få så frie muligheter som mulig i forhold til å skape økte næringsinntekter med bakgrunn i elgresursen. Dette blant annet gjennom en permanent utvidelse av jakttida for elg i Grong.

Begrunnelse for målsettingene:

Grong Storvald hjortevilt

Storvald/valdene har fortsatt fokus på:

- ✚ Kvalitet på dyrene i bestanden
- ✚ Størrelsen på irregulær avgang, med hovedfokus på påkjørsler på jernbane og vei.
- ✚ Elgbeitesituasjonen.
- ✚ Beiteskader slik skogbruket og enkelte elgvald hevder.

Hovedmål 1.:

Grong storvald hjortevilt ønsker å stabilisere ku/okse forholdet. Med et ønske om å øke kvaliteten på bestanden.

Hovedmål 2.:

Grong storvald hjortevilt ønsker å videreføre og oppmuntre til en fleksibel elgforvaltning i kommunen. De ulike valdene kan ha ulik status for elgbestanden i sitt område, målsettingene for stammen kan variere noe og tiltakene (avskytingsplanen) vil nødvendigvis bli litt forskjellig fra vald til vald. Det er viktig at valdene føler at deres ønsker blir hørt i forvaltningen av elgen.

Hovedmål 3.:

En optimal kjønnsfordeling i elgstammen er viktig for å holde produksjonen av elg oppe. Naturlig blir det født ca. 52%/48% i favør av oksekalver. Uttaket gjennom jakt bør være tilnærmet det samme som den naturlige tilveksten. Grong storvald hjortevilt har i sin avskytingsavtale satt at man for storvaldet maks kan skyte 60% hanndyr 1½ år og eldre.

Hovedmål 4:

Som beskrevet i punkt 7.3. i bestandsplanen, er irregulær avgang på elg alt for høy i Grong kommune. Særlig ille er påkjørslene på jernbanen. Både Grong kommune og Nord Trøndelag fylkeskommune (fylkesmannens miljøvern avdeling) har de senere årene jobbet iherdig med tiltak, særlig langs vei. Dette arbeidet støtter Grong Storvald hjortevilt fult ut. Påkjørslene er forbundet med skader på mennesker, store skader og lidelser for elgen og store økonomiske kostnader. Det blir feil at et så stort antall elg blir ”tatt” ut på denne måten. Disse ressursene burde vært høstet på en annen måte. Gjennom en noe mindre elgstamme og rydding langs vei og jernbane, vil forhåpentligvis irregulær avgang gå ned.

Et moment i diskusjonen rundt irregulær avgang på elg er den økende bjørnестammen vi mener å ha i kommunen. At bjørn tar elg er ikke noe nytt og med flere bjørner så blir flere elger tatt. Dette må vi ha et visst fokus på.

Grong Storvald hjortevilt

Delmål 1:

Rettighetshavernes økte engasjement i den lokale elgforvaltningen i kommunen, blant annet gjennom etableringen av Grong storvald hjortevilt, medfører mer arbeid og økte utgifter for rettighetshaverne. Målet er å gjøre rettighetshaverne økonomisk i stand til å ta denne jobben og dette ansvaret. Derfor må en ny modell for finansiering av disse oppgavene på plass.

Tema har vært drøftet flere ganger og flere forslag til finansiering er lagt fram, både for administrasjonen i Grong kommune og HU, uten at vi foreløpig har kommet fram til noen endelig løsning. Grong Storvald hjortevilt vil fortsatt jobbe med denne saken.

Delmål 2:

Grong storvald hjortevilt ønsker å bidra til å legge forholdene til rette for økt næringsinntekt med basis i elgressursen i kommunen. Gjennom en lang jaktperiode vil rettighetshaverne kunne selge flere jaktperioder, de vil ha bedre tid til å ta ut de dyrene som forvaltningsmessig skal ut og man kan i større grad jakte effektivt når dyrene er i de respektive jaktområdene.

Grong Storvald hjortevilt

6.0. Rapporteringsrutiner:

	Grong kommune	Grong storvald	Kommentar
Før jakta			
Skaffe oppdatert oversikt over jaktfelt/jaktledere		X	
Skrive og sende infobrev til jaktlederne	X		
Send ut sett elg/hjort skjema	X		
Etablere avtale med kjevekontrollører og sende ut instruks til jaktlederne.	X		
Skaffe og sende ut kjevelapper	X		
Etter jakta			
Innsamling sett elg		X	
Kontroll av kjever	X		
Kontroll og godkjenning av Sett/skutt elg og vekter lagt inn på www.settogskutt.no som rapportering til kommunen		X	
Fellingsavgift til kommunen		X	

Tabell 2. Ansvarsfordeling/rapporteringsrutiner

7.0. Bestandsdata for elg:

All data angående hjorteviltstatistikk blir i dag registrert på hjorteviltregisteret (www.hjorteviltregisteret.no). Gå derfor dit for å få oversikt over dataene for Grong, men også data for andre kommuner/regioner.

Grong Storvald hjortevilt

7.1. Fellingsstatistikk:

Fellingsstatistikken

År	Oksekalv	Kukalv	Okse 1 ½ år	Ku 1 ½ år	Okse 2 ½ år og eldre	Ku 2 ½ år og eldre	Sum felte elg
2020	23	37	29	12	44	20	165
2021	28	22	30	16	34	13	143
2022	27	25	24	18	43	11	148
2023	28	23	24	9	37	18	139
2024	32	32	18	13	29	20	144

Tabell 3. Felte elg i Grong 2020-2024

År	Prosent felt hannkalv	Prosent felt hunncalv	Prosent felt hanndyr 1 ½ år	Prosent felt hunndyr 1 ½ år	Prosent felt hanndyr eldre	Prosent felt hunndyr eldre	Antall felte dyr
2020	14	22	17	7	27	12	165
2021	19	15	22	11	24	9	143
2022	18	17	16	12	29	7	148
2023	20	17	17	6	27	13	139
2024	22	22	13	9	20	14	144

Tabell 4. Prosentvis avskyting felte elg Grong 2020-2024

Grong Storvald hjortevilt

Fellingsprosenten

Fellingsprosent og krav 2020-2024		
Klasse dyr	Fellingsprosent	Krav fellingsprosent
Kalv	37,5	Minimum 25%
Kalv og ungdyr 1,5 år	63,6	Minimum 60%
Hannedyr 1,5 år og eldre	67,5	Maksimum 60
Ku 2,5 år og eldre	11,1	Maksimum 12

Tabell 5. Fellingsprosent og krav til fellingsprosent 2020-2024

7.2. Vekter elg

Vektene for elg i Grong har de 5 siste årene vært stabile.

År	Hannkalv snittvekt	Hannkalv antall	Hunnkalv snittvekt	Hunnkalv antall
2020	59,76	21	60,77	35
2021	57,04	27	58,64	22
2022	57,65	20	61,15	20
2023	62,58	26	60,15	20
2024	58,43	30	57,22	27

Tabell 6. vekter elgkalver Grong (2020-2024), tallene er hentet fra hjorteviltregisteret.

Grong Storvald hjortevilt

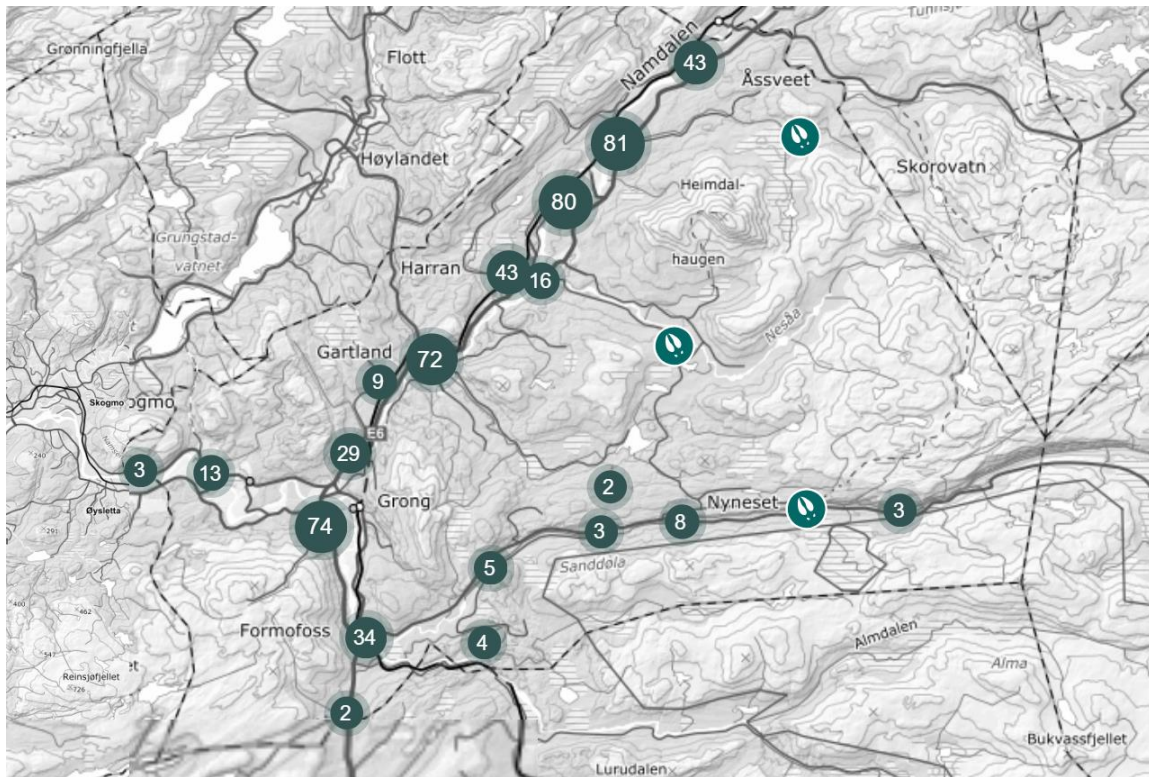
År	Hanndyr 1 ½ år snittvekt	Hanndyr 1 ½ år antall	Hunndyr 1 ½ år snittvekt	Hunndyr 1 ½ år antall
2020	124,93	28	117,00	12
2021	131,00	29	118,81	16
2022	122,16	19	122,93	14
2023	122,22	23	119,78	9
2024	127,29	17	114,10	10

Tabell 7. Vekter ungdyr 1.5 år Grong (2020-2024), tallene er hentet fra Naturdata.

7.3. Irregulær avgang av elg:

Irregulær avgang av elg ligger registrert på www.hjorteviltregisteret.no. Alle innrapporterte dyr blir kartfestet, noe vi ser eksempel på nedenfor. I all hovedsak blir elgen påkjørt på toglinja. Så og si hele strekningen mellom Mediå og grensa mot Namsskogan kommune er representert (se kartet nedenfor).

Grong Storvald hjortevilt

Figur 1. Irregulær avgang av elg, rådyr og hjort i Grong i perioden 1. januar 2020 til 31. Mars 2025. Kilde: Hjorteviltregisteret

Grong Storvald hjortevilt har de senere år, tatt innover seg at vi har en meget stor irregulær avgang av elg i Grong (hovedsakelig påkjørsler på jernbane og vei – se punkt 7.4, figur 1.). Vi vektlegger derfor irregulær avgang i forvaltningen og tildelingen av elg.

Grong Storvald hjortevilt

8.0. Bestandsdata for hjort og rådyr:

Etter en sterk økning i hjortebestanden, har storvaldet et ønske om å ikke sette noen begrensinger for avskytingen grunnet de store landbruks og skogbruks interessene i kommunen. Ingen av elgvaldene i Grong Storvald hjortevilt har særlig sterke føringer rundt avskytingen av hjort og rådyr, annet enn at avskytingen skal kunne opprettholdes for å holde bestanden under kontroll. Rådyret blir jaktet på av ”spesielt” interesserte elgjegere og dedikerte rådyrjegere.

8.1. Hjort

Alle valdene ønsker å ha tildelt noen hjorter, slik at de kan felle hjort hvis muligheten byr seg. Signalene fra valdene peker i retning av at hjortebestanden er økende, i alle fall i enkelte områder. Det gir vel også avskytingen det siste året signaler om.

Nedenfor ser vi hjorteavskytingen i Grong i perioden 2020 til 2024:

År	Tildelt totalt	Felt hannkalv	Felt hunnkalv	Felt hanndyr 1 ½ år	Felt hunndyr 1 ½ år	Felt hanndyr eldre	Felt hunndyr eldre	Felt totalt	Fellingsprosent
2020	23	1	0	5	3	2	0	11	47,8
2021	23	2	0	0	1	3	1	6	26
2022	23	0	1	0	0	4	3	8	34,78
2023	23	0	2	3	2	4	5	16	69,57
2024	23	3	3	3	3	11	4	27	117,39

Tabell 8. Viser avskyting av hjort pr. år i Grong Storvald hjortevilt i perioden 2020 – 2024.

Det har vært en kraftig økning av hjortebestanden i Storvaldet gjennom foregående periode. Og i 2024 fikk vi en rekordhøy avskyting.

8.2. Rådyr

I skrivende stund er det fortsatt litt uklart hvor rådyret hører hjemme i den lokale forvaltningen i Grong. Vi har prøvd og overføre forvaltningen til elgvaldene (tidligere lå forvaltningen hos utmarkslagene/grunneierlagene), mens den næringsmessige delen fortsatt ligger hos utmakslagene/grunneierlagene. Her har rettighetshaverne i Grong fortsatt en del å ta tak i.

Grong Storvald hjortevilt

Rådyret har på mange måter vært et ”stebarn” i hjorteviltforvaltningen i Grong. Ingen av elgvaldene signaliserer i kommende bestandsplanperiode noen aktiv forvaltning av rådyrstammen.

8.2.1. Avskyting av rådyr i Grong:

Nedenfor har vi en oversikt over avskytingen på rådyr pr. år i perioden 2020 til 2024.

År	Tildelt totalt	Felt hannkalv	Felt hunnkalv	Felt hanndyr eldre	Felt hunndyr eldre	Felt totalt	Fellingsprosent
2020	Fri	6	4	14	6	30	
2021	Fri	11	8	11	6	36	
2022	Fri	0	1	1	0	2	
2023	Fri	10	1	7	5	23	
2024	Fri	5	5	7	8	25	

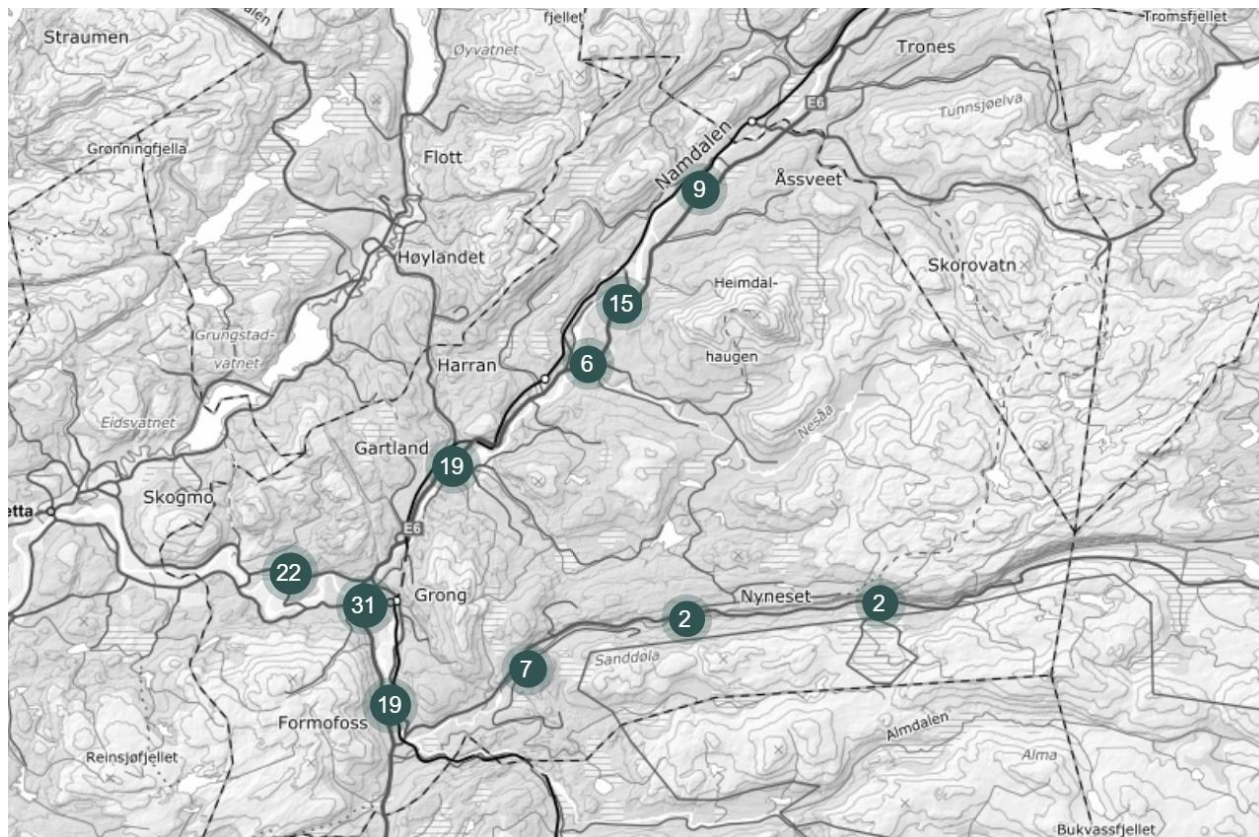
Tabell 9. Avskyting av rådyr i Grong 2020-2024

Tabellen ovenfor viser avskytingen av rådyr pr. år i Grong i perioden 2020 til 2024. Grong kommune har i mange år praktisert ”fri” tildeling av rådyr. Noen rettet avskyting på rådyr er ikke innført i Grong. Hvis avskytingstallene sier noe om bestandstørrelsen så tyder det på at vi har mere rådyr de siste par årene enn tidligere år. Vintrene har nok en del å si for rådyrbestanden og det samme har gaupebestanden. Harde vintre og mye gaupe tilsier mindre rådyr og motsatt.

8.2.2. Irregulær avgang av rådyr:

De siste årene har påkjøring av rådyr steget. Dette gjenspeiler sikkert en større bestand av rådyr de siste 2-3 årene, noe også avskytingen viser. Det er påkjørsel av bil som er den dominerende årsaken, men også tog begynner å gjøre seg gjeldende. Med en avgang på mellom 16 og 32 dyr pr. år, er dette omtrent det samme antall som blir skutt under jakt de siste årene.

Grong Storvald hjortevilt

Figur 2. Irregulær avgang av rådyr i Grong
Irregulær avgang av rådyr i Grong fra 2020-2024.

8.2.3. Videre forvaltning av rådyr

Ingen av elgvaldene har gitt signaler om at man ønsker en mer aktiv forvaltning av rådyret i kommende bestandsplanperiode. Rådyrbestanden reguleres i stor grad av snøvintrene og gaupebestanden. For tiden ser det ut til at vi har en større rådyrstamme enn hva vi har hatt på en del år. Det kan forventes at interessen for både rådyrjakt og rådyrforvaltning øker med økt rådyrbestand. Dette medfører at rådyrbestanden må overvåkes i litt større grad enn hva som har vært tilfelle tidligere år.

Forvaltningen av rådyrbestanden bør ligge på rettighetshaverne gjennom Grong Storvald hjortevilt. Salg av fellingsretter på rådyr fortsetter å ligge på utmarkslagene/grunneierlagene inntil videre.

8.2.4. Tildeling av rådyr

Tildeling av rådyr utføres av Grong Storvald hjortevilt.

Rådyret har sitt eget kapittel i bestandsplan for hjortevilt 2025 – 2029 (se punkt 8.2.). Der er det redegjort for rådyrets status i Grong.

På vegne av rettighetshaverne i Grong, søkes det med dette om kvotefri rådyrjakt i Grong fra og med 2025. Det søkes for hele Grong Storvald hjortevilt. Det henvises til § 20 i forskrift om forvaltning av hjortevilt, hvor vi mener at Grong Storvald hjortevilt oppfyller alle krav som kreves for tildeling av kvotefri rådyrjakt.

9.0. Status:

9.1 Elg:

9.1.1 Avskyting/felling:

Avskytinga av elg i Grong har siste planperioden 2020 – 2024 hatt en stabil trend (se tabell 4). Storvaldet har derfor valgt å videreføre en mer eller mindre lik tildeling for kommende planperiode på 217 dyr per år for 2025-2029, som for foregående planperiode med 220 dyr for 2020-2024.

En noe skreiv kjønnsbalanse som viser en høyere andel kuer enn okser i bestanden.

9.1.2. Vektutvikling på kalv og 1 ½ årig elg felt i Grong:

Tabell 5 viser vektutviklingen på kalv og 1 ½ årig ku og okse i Grong fra 2020-2024. Utviklingen i kalvevekter er rundt normalen.

Vektutviklingen hos 1 ½ årige dyr er ganske lik mellom kjønnene. Vektene for okse 1,5 år er mellom 122-131 kg og ku 1,5 år er mellom 114-122 kg.

9.1.3. Sett-elg:

Alt sett-elg materiale ligger nå på www.hjorteviltregisteret.no.

Sett ku pr. okse sier noe om sjansen for at kyrne blir paret av store okser til riktig tid. Det må ikke bli for mange kyr pr. okse. Det ideelle er ca. 2 kyr pr. okse. I Grong er sett ku pr. okse i overkant av 2.

Det at kalv pr. ku går litt ned, kan være et signal om at produksjonen i stammen går litt ned. Dette er en faktor vi må ha fokus på i kommende planperiode.

Grong Storvald hjortevilt

9.1.4. Irregulær avgang:

Data for irregulær avgang av hjortedyr ligger inne på www.hjorteviltregisteret.no. Kart med grov oversikt over påkjørsler finner man i figur 1 og 2. Påkjørslene skjer i hovedsak på jernbanen og fordeler seg jevnt utover kommunen.

Mye er gjort de siste årene for å redusere påkjørslene på vei og jernbane. Rydding langs vei ser ut til å virke. Der har påkjørslene blitt mye mindre de siste vinterene, mens på jernbanen kjøres det fortsatt på et stort antall elg. En av de aller største utfordringene i elgforvaltningen i Grong, er å få redusert den irregulære avgangen (hovedsaklig påkjørsler på jernbane) i større grad.

Irregulær avgang av elg må også tas med når man vurderer hvor stor uttaket fra elgstammen skal /kan være. Vi viser derfor total avgang av elg i Grong i tabell 8. Grong storvald hjortevilt, sammen med kommunen og andre, må prøve å gjøre noe for å endre denne situasjonen. Mye er sagt om denne situasjonen og flere tiltak er forsøkt. Uansett så må vi bli bedre på dette, for dagens situasjon er uverdig både for forvaltningen og elgen.

9.1.5. Skog og beite:

Avvirkningen av skog i Grong går ned og elgen må finne beiter på andre områder enn hogstflater. En stor andel av elgmaten produseres på hogstflatene og man kan fort ane at elgmatproduksjonen i Grong vil gå ned når antall hogstflater (avvirket areal) reduseres. Nå skal også sies at det produserer elgmat på andre areal enn på hogstflatene, så bildet er nok ganske sammensatt.

Uansett så får vi fra skogbrukshold, og enkelte elgvald, meldinger om økende grad av beiting på granplanter. Dette er nok et signal om at vi har et missforhold mellom elgstammen og mattilgangen i de områdene.

Uansett er det viktig at vi følger med utviklingen, og at vi allerede nå ser på hvilke muligheter vi har for å evt. øke produksjonen av elgmat, til tross for nedgangen i avvirkning av skog.

9.2. Hjort og rådyr:

Gjennom foregående bestandsplan periode, har det vært en stor økning i hjortebestanden i kommunen. Grong storvald ønsker derav å fortsette den avskytningen som har vært, og ønsker derav å forvalte hjorten slik at det er minst mulig begrensninger i avskytningen da hjorten er en art

Grong Storvald hjortevilt

som storvaldet ønsker en kontrollert forvaltning av og stabilisere bestanden og unngå noen større økning. Hjortestammen utvikler seg relativt hurtig, og har gjennom perioden spredt seg utover i storvaldet. Tabell 7. viser avskytingen av hjort i Grong i perioden 2020 – 2024. Avskytingen har vært økende de siste årene (11-27 dyr).

Forvaltningen av rådyr blir i stor grad påvirket av snøvintrene og av gaupa. I tabell 8. ser vi avskytingen av rådyr i Grong i perioden 2020 – 2024. Avskytingen har vært særdeles høy i 2021 (felt 36 dyr) og 2023-2024 (felt 23-25 dyr) til Grong å være.

Ingen av elgvaldene har pr. i dag noen aktiv rådyrforvaltning. Inntil videre vil rådyrstammen i Grong bli fulgt med av rettighetshaverne. Det søkes om kvotefri rådyrjakt i Grong fra og med 2025, i regi av Grong Storvald hjortevilt.

Grong Storvald hjortevilt

10.0. Tildeling og avskytningsplan:

Nedenfor følger ønskene fra elgvaldene når det gjelder tildeling av elg og hjort for kommende planperiode (2025 – 2029) og det enkelte elgvald sine krav i lokal avskytningsplan.

	Vald	kalv +1½ åring	kalv	ku 2½ år + eldre	handyr 1½ år + eldre	Ønske	
						Ant. Dyr	
						Elg	Hjort
1.	Lillefjell - Geitingdal					30	5
2.	Namdal Bruk AS	min 60 %		max 15 %	max 60 %	215	75
	Statskog, Folmer *						
3.	Ulvig Kiær, Sanddøladalen	min 60 %		max 15 %	max 60 %	215	50
4.	Sagmo - Rosset	min 60 %		max 15 %	max 60 %	135	100
5.	Søndre Grong storvald					225	15
	Mediå - Ekkerseter **						
	Gusli skog **						
	Seem, Formo, Heia **						
6.	Vesterte Harran utm.lag	min 60 %		max 15 %	max 60 %	100	40
7.	Vestre Grong gr.lag	min 60 %		max 15%	max 60 %	125	25
8.	Jørum - Bjerken	min 60 %		max 15%	max 60 %	40	5
Sum for planperioden 2020 - 2024						1085	315

Tabell 10. Årlig ønske/tildeling i planperioden

217 63

* Ligger inn under Namdal Bruk AS

** Ligger inn under Søndre Grong storvald

Grong Storvald hjortevilt

10.1. Årlig ramme for tildeling i planperioden 2025-2029 fra Grong kommune:

Ønske fra Grong Storvald hjortevilt:

År	Ramme/tildeling	
	Elg	Hjort
2025	217	63
2026	217	63
2027	217	63
2028	217	63
2029	217	63
Sum	1085	315

Tabell 13. Ønske om Ramme/tildeling av elg og hjort fra Grong kommune til GSH for bestandsplanperiode 7, dvs. 2025 - 2029

Grong Storvald hjortevilt ber om at fellingsrettene som storvaldet får av kommunen, betraktes som en ramme for hva som kan felles. Endelig tildeling blir gjort av Grong Storvald hjortevilt, i samråd med valdene, for hvert enkelt år i bestandsplanperioden.

Grong Storvald hjortevilt har erkjent etter å ha gjennomført fem bestandsplanperioder (Periode 1. 2004 – 2006, Periode 2. 2007 – 2009, Periode 3. 2010 – 2012, Periode 4. 2013 – 2016 og Periode 5. (2017-2020), Periode 6. (2020-2024) at det er krevende og sette tall på tildelingen for fem år fram i tid. En femårig ytre ramme fra kommunen, som vurderes hvert år av de som sitter nærmest elgskogen (Grong Storvald hjortevilt og elgvaldene), blir en riktigere og mer smidig måte å gjøre det på. På dette viset kan vi også bedre justere for irregulær avgang og andre uforutsette forhold. Da vi også har en relativt lav årlig tildeling av elg, ønsker vi at kvoten kan reguleres ettersom elgstammen regulerer seg.

Inntil 20% av dyr som ikke er felt i et år kan overføres og felles i påfølgende år. Denne kvoten administreres av Grong Storvald hjortevilt og tildeles etter elgvaldenes behov og ønske og en faglig vurdering fra Grong Storvald hjortevilt.

10.2. Avskytingsplan for Grong storvald hjortevilt:

1. Avskytingen av **kalver og 1½ - åringer** legges opp til totalt å bli **minst 60%** av totalt felt elg innen storvaldet i planperioden. **Kalv** bør utgjøre **minst 25%** av den totalt felte kvote i storvaldet (bestandsplanområdet).

Grong Storvald hjortevilt

2. Beskatningen av **kyr 2½ år og eldre** må ikke overstige 15% av felt kvote for storvaldet i planperioden.
3. **Kalveførende ku** må ikke felles fra kalven. Dersom kua felles ved et uhell, må også kalven felles så fremt det er ledig kvote.
4. Felling av **hanndyr 1½ år og eldre**, må ikke overstige **60%** av felte eldre dyr (1½ år og eldre) for storvaldet i avtaleperioden.
5. Ved endrede forutsetninger i forbindelse med avtalen, kan kommunen bestemme at avtalen skal revideres, etter å ha innhentet uttalelse fra grunneierne/jaktrettshaverne.

10.3. Begrunnelse for rammene for avskytingsplanen:

1. Grong storvald hjortevilt er av den oppfatning at en stor andel av elguttaket bør bestå av uproduktive dyr (ungdyr 1½ år og kalv). Dette for å opprettholde en god produksjon i elgstammen og fordi dette er en dyregruppe som utgjør en stor andel av den totale stammen. Uttak fra denne gruppen (særlig av kalv) vil gjøre det ”lettere” å holde en stabil elgstamme over tid.
2. For ikke å ta ut en for stor del av produktive dyr, velger man å holde andelen kyr 2 ½ år og eldre på max 15 %. En voksenkuprosent på 15% gir signaler om at man ønsker å beholde en god elgstamme i Grong, samtidig ønsker storvaldet å jevne ut ku/okse forholdet og øker derav fra 12% til 15% for kommende periode. Da med fokus på avskyting av mindre og gamle hodyr som det er ønskelig at tas ut av bestanden. Irregulær avgang er stor, og belaster eldre kyr i stor grad. Irregulær avgang er en del av det totale uttaket av elg i Grong, noe som gjør at eldrekuprosenten blir høy selv med maks 15 % av felte dyr i Planen.
3. ”Human” jakt er en selvfølge, og derfor skal ikke kalveførende ku felles fra kalven.
4. Hanndyrprosenten blir videreført på 60% for kommende periode med bakgrunn i at vi ser det som forvaltningsmessig riktig. Da med henstilling til å spare okser i mellomklassen. For å sikre rekrutteringen av store okser ønsker storvaldet at valdene innfører ordninger for å redusere okseavskytingen, slik enkelte områder har fredet mellomokser for å hele tiden ha en stabil stamme av store okser.

11.0. Tiltak i planperioden:

Grong storvald hjortevilt ser det som naturlig at storvaldet etter hvert tar ansvaret for en del ”fellesoppgaver” innenfor hjorteviltforvaltningen i kommunen. Mye av det lokale arbeidet i valdene er det naturlig at valdene selv tar ansvar for. I tillegg hviler fortsatt en del overordna ansvar på kommunen.

En **hovedforutsetting** for at Grong Storvald hjortevilt skal kunne drives som i dag og evt. ta over flere oppgaver, er at man finner en tilfredsstillende finansiering av arbeidet i Grong Storvald hjortevilt. Dette vil være **hovedutfordringen** i tiden som kommer.

Grong Storvald hjortevilt vil i tillegg konsentrere seg om følgende fire hovedtiltak (andre tiltak vil kunne komme etter hvert som ”veien” blir oppgått):

1. Informasjon

- a. Arrangere informasjonsmøte på våren – **”tildelingsmøte”** for valdene.
- b. Arrangere informasjonsmøte før elgjakta – **jaktledermøte**. Dette primært for å kunne nå ut med viktig informasjon til de som sitter med fingeren på avtrekkeren. De vil alltid være viktige personer i elgforvaltninga i kommunen. Men også for å kunne få tilbakemelding fra jegerne på hvordan de synes elgforvaltninga i kommunen er.
- c. Arrangere informasjonsmøte etter elgjakta – **evalueringsmøte** for valdene. Dette for å presentere status for siste års jakt, hvordan avskytinga ligger i forhold til målene/kravene i planen og for en toveis kommunikasjon mellom storvaldet og dets medlemmer.

NB! En praktisk tilnærming kan føre til at noen av disse møtene kan slås sammen.

2. Lokal ”forskning” – kartlegging/registrering av elgstammen

- a. Grong storvald hjortevilt ønsker å utvikle et enkelt registreringsskjema hvor enkelte observasjoner systematisk blir notert ned av jaktlederne/jegerne. Dette vil kunne gi oss relative tall, for noen enkle konkrete forhold, hvor vi kan se evt. endringer fra år til år. Dette kan være:
 - i. Elgbeitesituasjonen i et gitt område – hvordan er matfatet til elgen?
 - ii. Beiteskadesituasjonen i området – er det lite, noe eller mye beiteskader?

Grong Storvald hjortevilt

- iii. Kreve at alle valdene veier all elg som blir felt og fører vektene inn på www.settogskutt.no. Etter hvert vil Grong Storvald hjortevilt kunne se på vektutviklingen av elgen i Grong.
- iv. Andre registreringer etter behov.....

3. Støtte arbeidet som allerede gjøres i forhold til å begrense irregulær avgang av elg

- a. Sammen med Grong kommune, FM og evt. andre, prøve å bidra med:
 - i. Rydding langs vei og jernbane
 - ii. Tråkke/rydde elgveier på vinteren
 - iii. Gjennom å stenge adkomst (ulike former for gjerder) eller å legge ut mat – få elgen til ikke å trekke ned til vei/jernbane.

4. Annet

- a. Bidra til å videreføre arbeidet med ettersøksringen i Grong.
- b. Kartlegge og klargjøre grensene for elgvaldene (jaktfeltene) og digitalisere disse slik at de kan brukes både av GSH, Grong kommune, elgvaldene (rettighetshaverne) og jegerne.

Grong Storvald hjortevilt

12.0. Revisjon/oppsigelse av bestandsplanen:

Kommunen kan allerede etter 1. avtaleår vurdere om intensjonene i bestandsplanen er oppfylt, inkludert årlig avskyting og rammer for avskytingen. Kommunen kan da si opp avtalen dersom det er vesentlige avvik fra planen. Ved vesentlige uforutsette endringer i bestanden i området i løpet av planperioden, kan kommunen også vedta å trekke godkjenningen tilbake og tildele ny fellingstillatelse.

Dersom bestandsplanen ikke er oppfylt etter avtaleperioden, bør avvikene diskuteres og kunne begrunnes for evt. fornyelse av bestandsplanen.

Ved oppsigelse av avtalen, vil elgtildelingen for bestandsplanområdet bli gjort etter hjorteviltforskriftens paragraf 18 dvs. at kvoten tildeles etter følgende alternativ:

1. Kalv (½ år), voksne hunndyr (1½ år og eldre) og voksne hanndyr (1½ år og eldre).

13.0. Søknad om godkjenning av bestandsplanen:

Bestandsplanområdet Grong storvald, hjortevilt, søker med dette Grong kommune om godkjenning av bestandsplan for elg, hjort og rådyr for perioden 2025 til 2029 (se vedlagt følgebrev til bestandsplanen).

Grong

.....

sted

.....30.4.2025.....

dato

.....

Arne Olav Aune

Leder i styret i Grong Storvald Hjortevilt